

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

C 8204

Pravila

Hranilnice in posojilnice „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani,

registrovane zadruga z omejenim jamstvom.

Smoter zadruga.

§ 1.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani je registrovana zadruga z omejenim jamstvom po zakonu z dne 9. aprila 1873. l.

Njen smoter je:

- 1.) Svojim zadružnikom s prevzetjem deležev dajati priložnost, da svoje prihranke plodonosno nalagajo in
- 2.) istim dajati s kolikor moči ugodnimi in cenimi pogoji posojila.

Firma in sedež.

§ 2.

Zadružna firma se glasi:

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani, registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Svoj sedež ima v Ljubljani.

Imetje.

§ 3.

Zadružno imetje tvorijo:

- a) deležne vloge zadružnikov;
- b) rezervni zaklad;
- c) vsa druga sredstva, ki se sprejmo v dosego smotra (§ 1.).

Prometna sredstva.

§ 4.

Ta so :

- a) zadružno imetje z izključenjem rezervnega fonda;
- b) obrestujoče se hranilne vloge;
- c) posojila, vzeta na zadružni kredit in
- č) v teku leta prejeta vračila, obresti in drugi prispevki.

Deleži. Kako se isti tvorijo.

§ 5.

Vsak delež znaša 50 K. Zadrudniki smejo imeti po več deležev, koliko pa največ, določi občni zbor.

Vsak delež treba vplačati v polnem znesku.

Vsak zadrudnik dobi deležno knjižico, v katero se vpisuje pomnožitev ali odpadek.

Deleže na druge osebe prenesti brez dovoljenja načelstva je pravno neveljavno.

Zadrudniki. Vstopnina.

§ 6.

Zadrudniki postanejo v prvi vrsti učne osebe vseh kategorij javnih in zasebnih šol, potem učiteljska in druga društva in končno vsak neoporečen državljan. Pristop se mora načelstvu pismeno naznati. Načelstvo odloči o sprejemu, ne da bi moralo za morebitno odklonitev navajati vzrokov.

Vsak zadrudnik plača pri sprejemu pristojbino, ki pripade rezervnemu zakladu. Znesek pristojbine določa občni zbor. Dotlej znaša ta dve K.

Zadrudnik, ki je pri kakem obstoječem hranilnem ali posojilnem društvu zadolžen, naj to pri prošnji za posojilo načelstvu naznani.

Ako bi kdo tega ne storil, ga načelstvo lahko kazensko-sodno naznani zaradi zavajanja.

Zadrudni register.

§ 7.

O vseh zadrudnikih je voditi zaznamek, v katerem naj bo vpisano krstno in rodbinsko ime zadrudnikovo, njegov stan, dan vstopa, število deležev in njih odpoved. V ta zaznamek sme vsakdo pogledati. (Zadrudni zakon z dne 9. aprila 1873. l.)

Pravice zadrudnikov.

§ 8.

Pravice zadrudnikov se prično s prvim vplačilom na delež (§ 5.) in so :

1.) pravica glasovanja ter aktivna in pasivna volilna pravica na občnem zboru; društva (§ 6) imajo po svojih poverjenikih samo aktivno volilno pravico;

- 2.) pod postavljenimi pogoji prositi za posojila;
- 3.) podavati hranilne vloge, ki se obrestujejo;
- 4.) prejemati deleže na dobičku podjetja po postavljenih pogojih;
- 5.) udeleževati se na fondih, ki so osnovani na podlagi § 3. c) po merilu določb, ki so veljavni zanje.

Dolžnosti zadružnikov.

§ 9.

Zadružniki se zavežejo:

- 1.) vplačati podpisane deleže;
- 2.) ne ravnati proti pravilom, sklepom in interesom zadruga;
- 3.) jamčiti za izpolnitev vseh od zadruga pravoveljavno sklenjenih obvez, v kolikor zato ne zadostujejo blagajniška aktiva, po §§-ih 76., 77. in 78. zadrughnega zakona z dne 9. aprila 1873. leta do še enkratnega zneska podpisanih deležev. Pri tem je vseeno, ali so nastale te obveznosti pred vstopom ali šele med časom, ko je bil dotični zadružnik.

Način jamstva.

§ 10.

Vsak zadružnik jamči za slučaj, da nastane v letni bilanci izguba, s svojimi deleži. Ako pa napove zadruga konkurz ali ako zadruga likvidira, pa še z daljnim zneskom v enaki višini.

Dolžnost jamstva traja po zadrughnem zakonu za prostovoljno ali neprostovoljno izstopivše člane ali njih pravne naslednike skozi eno leto po preteku poslovnega leta, v katerem je zadružnik izstopil, in se razteza na vse obveznosti, ki jih je sklenila zadruga do izstopa zadružnikovega.

Izstop.

§ 11.

Izstop je:

1.) prostovoljen:

- a) Ako odpove zadružnik vse deleže. Odpoved je pa le tedaj veljavna, ako so podpisani deleži popolnoma vplačani in ako jo je prejelo načelstvo pismeno do zadnjega dne meseca novembra tekočega poslovnega leta. Načelstvo mora prejem odpovedi potrditi pismeno.
- b) Ako kdo svoj delež z dovoljenjem načelstva prenese na drugo osebo.

2. neprostovoljen:

- a) zaradi smrti;
- b) ako to sklene načelstvo, ker ni dotični izpolnoval zavez, ki so utemeljene v pravilih. Tak sklep mora zadružni načelnik posebno tedaj predlagati, ako se mora zadružnika zaradi vračila zapadlega posojila sodnijsko tožiti, ali ako je izgubil državljanske pravice.

Oddaja posojil.

§ 12.

Posojila se dajejo le zadružnikom na najkrajši čas enega meseca ali pa na daljši čas z določenimi roki vračanja. Predujem dobi vsak zadružnik do višine vplačanih deležev, ne da bi dal posebne varnosti.

Posojila se dajejo le proti zadostni varnosti. Taka je:

- a) Predaja zavarovalne police;
- b) poroštvo (glede porošstva članov načelstva glej § 32.);
- c) odstop rent, plače ali penzije;
- č) zastava dragocenosti, vrednostnih papirjev itd. in
- d) hipoteka.

Predujemi in posojila, ki jih je načelstvo dovolilo na podlagi pis-mene prošnje, se izplačujejo v tej meri, kolikor zmore blagajnica, in sicer po vrsti, v kateri so bile prošnje podane.

Vselej so pa predujemi pred posojili.

Za odklonitev posojil ni treba navajati vzrokov. Proti odklonitvi po-sojila ni dopustna nikaka pritožba.

Ako umakne prosilec svojo prošnjo že potem, ko se je posojilo do-vililo, je zavezan povrniti vse nastale stroške.

Vsa posojila in vsi predujemi se izplačujejo le proti menicam ali takim zadolžnicam, na podlagi katerih je dopustno okrajšano sodno po-stopanje.

Obrestna mera.

§ 13.

Pravico obrestno mero za posojila na daljši čas določiti, ima občni zbor. Pri tem naj se, če le mogoče, z upravnimi in drugimi stroški vred 7°/_o per anno ne prekorači.

Obrestovanje se začinja tistega 1. ali 16. dne v mesecu, v katerem se je dalo posojilo, in se končuje s 15. ali zadnjim dnevom meseca, v ka-terem se je vrnilo posojilo.

Ravnanje z zamudnimi dolžniki.

§ 14.

Ako ne vrača dolžnik posojila pod dogovorjenimi pogoji, je zadružno načelstvo upravičeno, izreči izgubo zadružništva, vrhutega pa že vplačane deleže dotičnika v pokritje dolga porabiti, ne krateč s tem njegovega zakonitega jamstva, in končne nepokrito svoto takoj sodnijsko iztožiti. Plačuje in toži se v Ljubljani. Zadružnika se opominja zaradi plačila za-padlih rokov na njegove stroške.

Sprejem posojil in hranilnih vlog.

§ 15.

Za povečanje prometnega fonda se smejo najemati posojila in sprejemati hranilne vloge in sicer od zadružnikov in nezadružnikov do višine podpisanih deležev. Taka posojila in take hranilne vloge so proste vsakega jamstva.

Listine o takih posojilih in hranilnih vlogah se imajo glasiti na določeno ime.

Višino obrestne mere hranilnih vlog, kakor tudi roke za odpoved, potem najnižji in najvišji znesek hranilnih vlog določi po sklepih občnega zbora načelstvo na podlagi deležev. Tozadevne spremembe treba na znanje dati. Vsak tak sklep se nanaša ravno tako na že vplačane ali pa na hranilne vloge, ki se bodo šele vplačale.

Obresti hranilnih vlog zapadejo polletno nazaj in sicer koncem junija in koncem decembra ali pa pri izplačilu vloge same.

Ako se obresti ne dvignejo v teku enega meseca po preteku označenih mesecev, se ravna ž njimi, kakor z novimi hranilnimi vlogami.

Blagajniška gotovina.

§ 16.

Kako je nalagati začasno razpoložljivo blagajniško gotovino, določi načelstvo, ravna se pri tem po načelnih določilih občnega zbora.

Rezervni fond.

§ 17.

Za pokritje morebitnih izgub, ki jih ni moči pokriti iz dohodkov poslovnega leta, se osnuje rezervni fond zadruga. Ta se sestavlja:

- 1.) Iz letnega prihranka najmanj 5 % čistega dobička po sklepu občnega zbora;
- 2.) iz pristojbin vstopa;
- 3.) iz zapadlih deležev (§ 5);
- 4.) iz drugih dohodkov, kakor daril, volil itd.

Rezervnemu fondu se toliko časa priklada, da doseže višino 10% zadružnih deležev. Po dosegu tega zneska lahko občni zbor ustavi daljše priklade.

Ako bi se zadruga razdružila in ne bi bilo treba rezervnega fonda za pokritje morebitnih izgub uporabiti celo nič ali pa le deloma, pripade ta kakor tudi vse imetje društvu: „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Donesek „Učiteljskemu konviktu“.

§ 18.

Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani se preda za njegove namene vsako leto ostanek čistega dobička po § 21.

Računski zaključek.

§ 19.

Koncem poslovnega leta (31. decembra) se napravi računski zaključek, ki ga je tekom prvega četrtletja objaviti nadzorništvu.

Ta zaključek obsegaj:

- 1.) vse dohodke in izdatke zadnjega leta po glavnih rubrikah knjigovodstva;
- 2.) poseben račun dobička in izgube;
- 3.) bilanco o stanju društvenega imetja koncem leta;
- 4.) število združnikov, ki so pripadali ob času bilančnega zaključka združgi, potem v teku bilančnega leta vstopivših in izstopivših združnikov kakor tudi število pri bilančnem zaključku obstoječih in v teku bilančnega leta prirastlih, odpovedanih in izplačanih deležev.

Bilanca.

§ 20.

V bilanci so navesti:

1.) kot pasiva: deleži združnikov, združni dolgovi (izposojila, hranilne vloge itd.), rezervni fond in morebitne že za prihodnje leto v naprej vplačane obresti.

2.) kot aktiva: vrednost inventarja, blagajniška gotovina, združne vrednostne papirje, morebitna plačila na račun naslednjega leta, razposojene terjatve dolgov itd. Pri tem so navesti negotove terjatve le po verjetni vrednosti, neizterljive pa izločiti in odpisati. Preostanek aktiv je čisti dobiček.

Uporaba in razdelitev čistega dobička.

§ 21.

O uporabi čistega dobička odloča občni zbor.

Ko se je dotiral rezervni fond in ko so se odštele odmembe, ki jih je sklenil občni zbor, se porabi preostanek kot dividenda za obrestovanje deležev. Za najvišjo dividendo se določi 5%.

Ostanek čistega dobička pripade društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.

Nepopolno vplačani deleži nimajo pravice do dividende.

Izgube.

§ 22.

Ako bi izgub ne pokril niti letni dohodek niti rezervni fond, morajo nepokrito vsoto nositi zadružniki v razmerju števila svojih deležev in se dotična vsota od deležev odpiše, nakar so deleži z vplačilom zopet popolniti. Tako dolgo, da niso na ta način prikrajšani deleži zopet popolni, se ž njimi ravna kakor z onimi, ki še niso popolnoma vplačani (§§ 5., 8. in 21.) in se torej ne smejo odpovedati.

Ako bi bili v teku poslovnega leta vplačani deleži zaradi izgub obremenjeni s polovico njihovega skupnega zneska, mora načelstvo takoj sklicati občni zbor, ki sklepa po prejetju poslovnega poročila o daljnih korakih.

Uprava.

§ 23.

Notranjo in zunanjo zadružno delavnost ureja, vodi in nadzoruje:

- 1.) občni zbor;
- 2.) načelstvo in
- 3.) nadzorništvo.

Občni zbor.

§ 24.

V prvih štirih mesecih vsakega leta skliče zadružno načelstvo redni občni zbor. K temu se imajo povabiti vsi zadružniki najmanj 8 dni poprej z objavljenjem dnevnega reda. Izreden občni zbor lahko skliče po potrebi načelstvo. Sklicati pa se mora, ako to z navedbo namena a) sklene nadzorništvo ali b) zahteva pismenim potom desetina zadružnikov.

Sklepčnost.

§ 25.

Občni zbor je sklepčen, ako je osebno navzočih vsaj 15 zadružnikov. Ako bi bil prvi občni zbor nesklepčen, se skliče o drugem času z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki pa je sklepčen brez ozira na število navzočih zadružnikov. Od teh določb je izvzet slučaj, naveden v §-u 37.

Sklepati se sme le o točkah, ki so bile v vabilu za občni zbor postavljene na dnevni red. Ako se pa pri občnem zboru nasvetuje sklicati izvanreden občni zbor, se mora o tem sklepati, četudi ni bila ta točka poprej postavljena na dnevni red.

Predmeti obravnave.

§ 26.

Samostojni nasveti o predmetih, ki naj o njih obravnava občni zbor, se morajo pri načelstvu prijaviti pismeno najkasneje do 31. dne meseca

decembra. Nasveti, ki jih je načelstvo kasneje prejelo ali ki so se stavili šele pri občnem zboru, so sicer občnemu zboru na znanje dati in je tudi o njih razgovor dopusten. Odkazati pa se morajo v pretres načelstvu, nadzorništvu ali posebnemu odseku. Končno o njih sklepati pa se sme šele pri prihodnjem občnem zboru.

Glasovanje.

§ 27.

Pri vseh glasovanjih odloči absolutna večina glasov navzočih zadružnikov. Ob enakem številu glasov je sprejet nasvet, ki glasuje zanj predsednik.

Glasuje se po volji predsednikovi z dvigom rok ali z dvigom s sedežev. Ako je uspeh glasovanja dvomljiv, naj odredi predsednik poimensko glasovanje, ki se ima vselej vršiti, ako to zahteva četrtnina navzočih zadružnikov.

Volitvi načelstva in nadzorništva se izvršita po listkih, druge volitve pa po sklepu občnega zbora. Ob enakosti glasov odloči žreb.

Vodstvo občnega zbora.

§ 28.

Občne zборе vodi kot predsednik zadružni načelnik ali njegov namestnik po običajnih parlamentarnih pravilih.

Zapisnikarja občnemu zboru imenuje predsednik. Občni zbor pa izvoli 3 zadružnike, ki overijo, in če treba, popravijo zapisnik ter potrebno število zadružnikov, ki štejejo glasove pri pismenih volitvah.

Zapisnik o občnem zboru ima obsegati število navzočih zadružnikov, stavljene nasvete in storjene sklepe kakor tudi za dodatek volilni protokol. Najdalje tekom 8 dni morajo zapisnik podpisati načelnik zadruga, načelnik nadzorništva in trije zadružniki, ki so bili v ta namen od občnega zbora voljeni.

Delokrog občnega zbora.

§ 29.

V delokrog občnega zbora sodi:

- 1.) Volitev članov načelstva, nadzorništva in namestnikov;
- 2.) odobritev računskega poročila in bilance;
- 3.) prememba pravil, toda z dvetretjinsko večino navzočih;
- 4.) določilo plač osebam, ki vodijo zadružne posle;
- 5.) razdelitev čistega dobička ob letnem sklepu, kakor tudi določilo dodatka k rezervnemu fondu;
- 6.) odločitev o vseh prijavljenih pritožbah proti poslovanju in ukrepom načelstva in nadzorništva;

7.) določitev, koliko deležev sme en zadružnik imeti;

8.) določitev o višini hranilnih vlog in posojil držječ se meje, postavljene v §-u 15.;

9.) določitev obrestne mere za posojila in hranilne vloge, potem določitev rokov za odpoved hranilnih vlog, dalje določitev morebitnih doneskov za prometne namene;

10.) določitev temeljnih vodil za plodonosno nalaganje blagajniške gotovine;

11.) razdružitev zadruga (§ 26.);

12.) določitev pristojbin pri vstopu;

13.) obravnava nasvetov, ki so jih stavili zadružniki (§ 26.)

Zadružno načelstvo.

§ 30.

Zadružno načelstvo tvori 6 članov, ki jih voli občni zbor na dobo 3 let. Vsako leto izstopi tretjina članov, in sicer v prvih dveh letih po žrebu, kasneje pa zaradi potekle uradne dobe. Dotični smejo biti zopet voljeni.

Za dobo enega leta voli občni zbor dva namestnika. Ako izstopi kak član načelstva, se pokliče vanj oni namestnik, ki je dobil več glasov, sicer odloči žreb.

Člane načelstva legitimira volilni zapisnik. Člane prvega načelstva pa ta pravila.

Takoj po volitvi se zbero člani načelstva ter volijo za dobo enega leta iz svoje srede načelnika, njegovega namestnika in blagajnika. Izid je c. kr. trgovinski sodniji z zapiskom o volitvi naznaniti in priložiti pismeno izjavo, da so sprejeli volitev.

Člani načelstva imajo pred trgovinsko sodnijo podati svoj podpis ali pa vposlati poverjene podpise.

Pisanje firme.

§ 31.

Firma se piše tako, da se podpišeta pod tiskano ali kogarkoli pisano zadružno firmo načelnik ali njegov namestnik in še drugi član načelstva.

Delokrog načelstva.

§ 32.

Načelstvo zastopa zadrugo sodno in izvensodno. Ono jo upravičuje in zavezuje v vseh pravnih poslih, ki jih sklene v svojem imenu.

Načelstvo vodi zadružne posle po določbah zakona in pravil samostojno, v kolikor ni vezano po pravilih na pritrditev občnega zbora

(§ 29.) Ono nastavlja združne uradnike in služabnike in ima skrbeti za redno poslovanje, posebno za pravilno vodstvo registra (§ 7.) in združnih knjig.

Člani načelstva ne smejo za dobe svojega uradovanja pri zadruzi niti posojila vzeti niti postati poroki drugim združnikom. Člani načelstva, ki bi v tej svoji lastnosti določbam zakona ali teh pravil ravnali nasproti ali bi prekoračili svoj delokrog, jamčijo osebno in solidarno za nastalo škodo.

Poslovni red načelstva.

§ 33.

Posli načelstva se, izvzemši takih, ki se lahko kurentnim potom rešijo, obravnavajo v rednih sejah. Vsak mesec se ima vršiti redna seja, ki je sklepčna, ako so bili povabljeni vsi člani načelstva in nadzorništva in so navzoči 4 člani načelstva, med njimi načelnik ali njegov namestnik. Sklepa se z večino glasov; ob enakem številu glasov je predlog propal.

O obravnavah je pisati zapisnik. Le-ta je, ako obsega imenovanje uradnikov in uslužbencev, njihova legitimacija.

Nadzorništvo.

§ 34.

Nadzorništvo tvori 5 združnikov, ki jih voli občni zbor in ki niso v načelstvu. Nadzorništvo se konstituira z volitvijo načelnika in njegovega namestnika. Ta dva vodita posvetovanja in posle nadzorništva ter oskrbujeta občevanje z načelstvom.

Glede dveh namestnikov, njih poklicanja v nadzorništvo, takisto glede uradne dobe in dopolnilne volitve veljajo enake določbe kakor za načelstvo.

Delokrog nadzorništva.

§ 35.

Nadzorništvo čuva nad poslovanjem načelstva. Pravico ima se vsak čas s posvetovalnim glasom udeleževati sej načelstva, vse na poslovanje se nanašajoče knjige in spise, blagajnico in dokumente pregledati in pri nastalih nerednostih vse za varnost združnega obstanka potrebne naredbe ukreniti. Nadzorništvo mora posebno letne račune in bilance s primerjanjem knjig in blagajnice natanko pregledati in o tem poročati občnemu zboru. Nadzorništvo sme ukazati, da se skliče izvanreden občni zbor, ako je to v interesu zadruge. Nadzorništvo ima svoje seje po potrebi, kadar jo skliče načelnik ali pa če to predlagata dva člana.

Izključenje od načelstva in nadzorništva.

§ 36.

V načelstvu in nadzorništvu ne smejo biti:

1. uradniki ali zastopniki podobnih zadrug;
2. osebe, ki niso neoporečne, potem taki, ki so v preiskavi zaradi hudodelstva ali prestopka iz dobičkaželjnosti ali proti pravosti, ali ki so pravoveljavno obsojeni.

Razdružitev zadruge.

§ 37.

Zadruga se razdruži:

1. ako to sklene občni zbor;
2. ako pride v konkurz in
3. ako to odredi upravna oblast.

Po sklepu občnega zbora se sme zadruga le tedaj razdružiti, ako se je za ta sklep sklical poseben občni zbor in so bile navzoče najmanj tri četrtine vseh zadružnikov, ki so razdruženje sklenili z dvema tretjinama vseh oddanih glasov. Ako je bil občni zbor, sklican v ta namen, nesklepčen, se skliče po preteku štirih tednov vnovič občni zbor, ki sme skleniti pri vsakem številu došlih zadružnikov z dvetretjinsko večino, da se zadruga razdruži.

Likvidacija zadruge.

§ 38.

Glede likvidacije veljajo §§ 41—52 zakona z dne 9. aprila 1873. l.

Objave zadruge.

§ 39.

Vse objave zadruge se izvrše ali po šolskih časopisih ali pa po po sebnih objavah do vseh zadružnikov.

Registrowanje zadruge.

§ 40.

Ta pravila kakor tudi vsaka poznejša izprememba se vpiše v združni register c. kr. deželne kot trgovske sodnije v Ljubljani. Za registrowanje mora skrbeti načelstvo.

Člani prvega načelstva.

Načelnik:

Štefan Primožič, vodja ustanovnega zavoda za gluhoneme v Ljubljani,
Zaloška cesta št. 5.

Načelnikov namestnik:

Ivan Bernot, učitelj v Ljubljani, Poljanska cesta št. 10.

Blagajnik:

Alojzij Kečelj, učitelj v Ljubljani, Kongresni trg št. 2.

Člani načelstva:

Jakob Dimnik, nadučitelj v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3.

Juraj Režek, učitelj v Ljubljani, Križevniške ulice št. 6.

Vita Zupančič, učiteljica gluhonemih v Ljubljani, Zaloška cesta št. 5.

Namestnika:

Anton Likožar, nadučitelj v Ljubljani, Dolenjska cesta št. 14.

Karol Simon, učitelj v Ljubljani, Krakovski nasip št. 22.

V Ljubljani, dne 31. maja 1904.

Zadruga je vpisana v zadrufni register c. kr. deželne kot trgovske
sodnije v Ljubljani glasom tamošnjega sklepa z dne 4. avgusta 1904

Firm. 700

Zadr. III 162/1